

Ewa Tarapata

Autorka jest nauczycielem-bibliotekarzem Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach Filii w Busku-Zdroju

Projekt edukacyjny pt. „Historyczni patroni buskich ulic” - efekt współpracy Biblioteki Pedagogicznej oraz Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju - sprawozdanie

Projekt edukacyjny to metoda nauczania, której celem jest „kształtowanie umiejętności planowania i organizacji pracy własnej uczniów, zbierania i selekcjonowania informacji, rozwiązywania problemów, pracy w grupie, podejmowania decyzji, oceniania, komunikowania się”¹. Projekty edukacyjne są bardzo skuteczną metodą nauczania, stąd też cieszą się coraz większą popularnością w szkołach, a i sami uczniowie bardzo chętnie biorą w nich udział.

W jednym z takich projektów pt. „Historyczni patroni buskich ulic” uczestniczyli nauczyciele oraz uczniowie dwóch klas I Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju we współpracy z buską filią Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach. Autorem projektu i jego koordynatorem była Ewa Tarapata, nauczyciel-bibliotekarz z buskiej biblioteki. Pomysł na projekt zrodził się w wyniku analizy mapy Buska-Zdroju i zauważenia, że w topografii miasta można odnaleźć wiele nazw osiedli i ulic, którym patronują postaci historyczne: polscy władcy oraz działacze polityczni. Czy uczniowie i mieszkańcy Buska-Zdroju ich znają? Czy wiedzą, kim byli?

Dlatego też podstawowym celem projektu, który trwał trzy miesiące, od września do końca listopada, było poznanie przez uczniów biografii dwunastu wybranych historycznych patronów buskich osiedli i ulic, takich jak: Józef Piłsudski, Tadeusz Kościuszko, Władysław Anders, Władysław Sikorski, Wincenty Witos, Roman Dmowski, Leszek Czarny, Kazimierz III Wielki, Stefan Batory, Jadwiga Andegaweńska, Marian Langiewicz i Jan Kiliński oraz sprawdzenie, co Buszczanie wiedzą na temat patronów swoich ulic i osiedli.

¹ Edyta Brudnik, Anna Moszyńska, Beata Owczarska : Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących. - Kielce: Zakład Wydawniczy SFS, 2000. - S. 185

Spotkania organizacyjne z autorem i koordynatorem projektu w Bibliotece Pedagogicznej

Początkiem września w Bibliotece Pedagogicznej odbyły się spotkania organizacyjne, przeprowadzone przez Ewę Tarapatę, autora i koordynatora projektu pt. „Historyczni patroni buskich ulic”, z nauczycielem historii - Panią Anną Sadłochą i nauczycielem przedmiotów zawodowych informatycznych - Panią Martą Kwiatkowską oraz dwiema grupami uczniów z klas I Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych. Podczas spotkań koordynatorka projektu zapoznała nauczycieli oraz uczniów z celami projektu, metodami pracy i zasobami niezbędnymi do jego realizacji oraz bardzo szczegółowo omówiła etapy projektu, jego harmonogram oraz zadania, przypadające do wykonania podczas poszczególnych etapów.

Ponadto podczas spotkania każdy uczestnik projektu otrzymał mapę papierową „Spacerem przez Busko-Zdrój”, otrzymaną w darze od Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój, dzięki której mógł zapoznać się z planem miasta, rozmieszczeniem osiedli i ulic. Następnie każda z grup została podzielona na 12 dwuosobowych zespołów. Przedstawiciel zespołu losował, spośród 12. kopert z portretami i nazwiskami patronów buskich ulic, jednego patrona dla swojego zespołu. Po poznaniu nazwisk patronów ulicy, przedstawiciele zespołów wyszukiwali w encyklopediach hasła z notą biograficzną patronów i odczytywali je publicznie. Następnie zespoły odszukiwały na mapie Buska-Zdroju położenie wylosowanych ulic i osiedli.

Etap pierwszy projektu - spacer uczniów ulicami Buska-Zdroju i przeprowadzenie sond ulicznych z mieszkańcami: „Co Buszczanie wiedzą na temat patronów swoich ulic?”

Na przełomie września i października 2021 roku uczniowie, wyposażeni w telefony komórkowe z aparatem fotograficznym oraz kamerą wideo, wyruszyli w grupach, spod budynku Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych, na poszukiwanie ulicy wylosowanego patrona. Niezwykle pomocne w poznaniu przez uczniów topografii Buska-Zdroju i sprawnym dotarciu do wskazanego miejsca, okazały się być papierowe mapy miasta, otrzymane w darze od Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój. Po dotarciu na miejsce, uczniowie zrobili zdjęcie fragmentu ulicy lub osiedla, z uwiecznioną na szyldzie nazwą, a następnie przeprowadzili tam sondę uliczną z

przechodniami, polegającą na zapytaniu napotkanych osób, czy wiedzą, kim jest patron ulicy lub osiedla, na którym właśnie się znajdują.

Materiały zebrane z drugiego etapu: zdjęcia prezentujące uczniów, wędrujących ulicami miasta z mapami, zdjęcia prezentujące przechodniów na ulicach oraz sfilmowane wywiady z Buszczanami, zostały wykorzystane przez uczestników projektu do przygotowania filmu podczas trzeciego etapu projektu.

Etap drugi projektu - zebranie przez uczniów materiałów na temat biografii patronów ulic oraz ich publiczna prezentacja na forum klasy

Początkiem października uczniowie uczestniczyli w zajęciach informatycznych, podczas których Pan Michał Kucharczyk, nauczyciel informatyki ZST-I przybliżył im funkcje darmowego programu graficznego online - Canvy, który umożliwia tworzenie szeregu różnorodnych materiałów graficznych.

Następnie korzystając z zasobów biblioteki pedagogicznej oraz biblioteki szkolnej, zgromadzili oni księgozbiór, dotyczący biografii wylosowanych patronów. Na podstawie zebranego materiału przygotowali oni w Canvie prezentację z najważniejszymi informacjami z biografii wylosowanych patronów.

Pod koniec października 2021 roku w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju miały miejsce publiczne prezentacje prac przez uczniów na forum klasy. Podczas zajęć pierwszoklasiści, w ciekawy i oryginalny sposób przedstawili w formie CV, biografię wylosowanych patronów m.in. Leszka Czarnego, Tadeusza Kościuszki, Wincentego Witosa, Władysława Sikorskiego i królowej Jadwigi.

Etap trzeci projektu - przygotowanie filmu z realizacji projektu

W listopadzie, po zgromadzeniu wszystkich materiałów: zdjęć oraz filmów, uczniowie przygotowali film, prezentujący ich działania z poszczególnych etapów projektu, jak również zawierający wypowiedzi mieszkańców Buska-Zdroju na temat patronów buskich ulic. Na ścieżkę dźwiękową wybrali oni utwór pt. „Bez słów” (Chodzą ulicami ludzie) Wojtka Bellona, założyciela i lidera Wolnej Grupy Bukowina, związanego również z Buskiem-Zdrojem.

Podsumowanie projektu i ewaluacja

Końcowym etapem projektu było podsumowanie projektu, podczas którego pierwszoklasiści opowiadali o trudnościach napotkanych podczas realizacji poszczególnych etapów projektu, i jak sobie z nimi poradzili, jak również mówili o efektach i nowych umiejętnościach, które nabyli dzięki uczestniczeniu w projekcie. W projekcie uczestniczyło 48 uczniów z dwóch klas I oraz 4 nauczycieli Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych i 1 nauczyciel-bibliotekarz PBW w Kielcach.

Publiczna prezentacja filmu projektowego

29 listopada 2021 roku w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego uczestnicy projektu przedstawili publicznie efekty swojej pracy na forum szkolnym. Uczniowie zaprezentowali film, będący podsumowaniem działań przeprowadzonych w ramach projektu oraz ukazujący stan wiedzy Buszczan w zakresie znajomości biografii historycznych patronów buskich ulic oraz osiedli. Link do filmu: https://www.youtube.com/watch?v=M9ek_EPKV6I

Spotkanie swoją obecnością zaszczylił Pan Sylwester Pałka, dyrektor Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych, który skierował do uczestników projektu słowa podziękowania i pochwały za wkład włożony w realizację projektu oraz jego efekt końcowy. Za udział oraz zaangażowanie w projekcie uczestnicy otrzymali z rąk dyrektora gadżety, otrzymane w darze od Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój oraz przepiękne albumy pt. Skarby „Królewskiego Ponidzia”, otrzymane w darze od Lokalnej Grupy Działania „Królewskie Ponidzie”, Centrum Informacji Turystycznej w Busku-Zdroju oraz Tężni Busko, które z całą pewnością posłużą im do poznawania historii, bogactwa i piękna naszej „małej Ojczyzny”, jaką jest Ponidzie.

Film oraz zdjęcia z realizacji projektu zostały ponadto zaprezentowane na stronie internetowej Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych oraz Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach, mediach społecznościowych oraz lokalnych mediach.

Po zakończeniu projektu, jego uczestnicy jednogłośnie stwierdzili, że mieszkańcy Buska-Zdroju zdali egzamin celująco, wykazując się bogatą wiedzą na temat biografii historycznych patronów buskich ulic oraz osiedli. Miasto Busko-Zdrój może być dumne ze swoich mieszkańców.

Efekty projektu:

- pogłębianie wiedzy o ważnych wydarzeniach z dziejów narodu polskiego i dziejów powszechnych poprzez zapoznanie z życiem władców i działaczy politycznych, będących patronami buskich ulic;
- kształtowanie postawy szacunku dla dziedzictwa narodowego, historycznego i kulturowego;
- rozbudzanie zainteresowań historią lokalną i regionalną oraz rozwijanie ciekawości poznawczej regionu poprzez poznanie przez uczestników patronów ulic Buska-Zdroju i zaprezentowanie ich biografii w formie prezentacji on-line;
- kształtowanie zdolności humanistycznych, sprawności językowej, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji;
- popularyzowanie czytelnictwa i rozwój kompetencji czytelniczych;
- wieloaspektowe postrzeganie przestrzeni geograficznej i doskonalenie umiejętności posługiwania się mapą papierową;
- rozwijanie kompetencji społecznych, takich jak: integracja społeczności szkolnej i klasowej, komunikacja i współpraca w grupie oraz wzmocnienie związków emocjonalnych ze środowiskiem lokalnym;
- posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi, w tym: znajomość zasad działania urządzeń cyfrowych i sieci komputerowych oraz kształcenie umiejętności korzystania z różnych programów i narzędzi TIK;
- rozwijanie kreatywności, ekspresji twórczej;
- film promujący umiejętności uczniów oraz Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych wśród lokalnej społeczności;
- film promujący Busko-Zdrój oraz wiedzę mieszkańców na temat znajomości patronów buskich ulic wśród lokalnej społeczności.

Projekt był realizowany w ramach edukacji historycznej, patriotycznej i regionalnej, które mają na celu nauczanie i wychowanie ucznia poprzez poznawanie miejsca zamieszkania i najbliższego otoczenia wraz z jego bogactwem historyczno-

kulturowym oraz kształtowanie kompetencji patriotycznych. Ponadto tematyka projektu wpisana się w jeden z kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022, a mianowicie: „Działania na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych”.

Koordynator projektu:

- Ewa Tarapata, nauczyciel-bibliotekarz Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach Filii w Busku-Zdroju

Rola koordynatora projektu opierała się na:

- przedstawieniu tematu projektu nauczycielowi Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju, z uwzględnieniem zainteresowań uczniów oraz kierunków polityki oświatowej w roku szkolnym 2021/2022;
- konsultacjach z nauczycielem ZST-I oraz ustalenie zasad współpracy;
- przedstawieniu projektu dyrektorowi Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach i Radzie Pedagogicznej - pozytywne zaopiniowanie projektu;
- zorganizowaniu spotkań z nauczycielami i uczniami oraz przedstawienie im celu, etapów projektu oraz działań;
- monitorowanie stanu realizacji projektu poprzez konsultacje z opiekunem projektu;
- ocenie projektu we współpracy z nauczycielami;
- podsumowaniu realizacji projektu;
- promocji projektu w mediach społecznościowych, stronie internetowej, lokalnych mediach;
- pozyskaniu map papierowych oraz nagród dla uczestników projektu.

Opiekunowie projektu:

- mgr Anna Sadłocha, nauczyciel historii Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych;

- mgr Marta Kwiatkowska, nauczyciel przedmiotów zawodowych informatycznych Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych.

Nauczyciele Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych współpracujący przy projekcie:

- mgr Michał Kucharczyk, nauczyciel informatyki;
- mgr Milena Bilewska, nauczyciel przedmiotów zawodowych informatycznych.

Podziękowania dla:

- Pana Sylwestra Pałki, dyrektora Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju za owocną współpracę: akceptację projektu i umożliwienie realizacji projektu wśród uczniów;
- Pana Sylwestra Kasprzyka, dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach za akceptację projektu i wsparcie okazane podczas realizacji projektu;
- nauczycieli Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych za ogromne zaangażowanie i wkład włożony w realizację projektu;
- Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój za pakiet 75 map papierowych Buska-Zdroju oraz gadżety, przekazane w darze dla uczestników projektu;
- Lokalnej Grupy Działania „Królewskie Ponidzie”, Centrum Informacji Turystycznej w Busku-Zdroju oraz Tężni Busko za pakiet 50 albumów pt. „Skarby „KRÓLEWSKIEGO PONIDZIA”, przekazanych w darze dla uczestników projektu.